

Komenského mapa Moravy na stříbrné minci ČNB

29.10.2024 - | Česká národní banka

Česká národní banka (ČNB) vydává pamětní stříbrnou minci v nominální hodnotě 200 Kč s motivem Komenského mapy Moravy. Mince bude v prodeji od 30. října 2024. Na stříbrné minci je zobrazeno známé dílo jednoho z největších českých myslitelů Jana Amose Komenského, mapa jeho rodné Moravy.

Na lícní straně dvousetkoruny je stylizovaná levá část mapy, na rubové straně pak její pravá část. „Mapa Moravy je kulturním a vědeckým pokladem naší historie. Mince je nejen poctou odkazu Komenského, ale také oslavou bohatého kulturního dědictví, které stále formuje naši identitu. Je to symbol propojení minulosti s přítomností, připomínka trvalé hodnoty vzdělání, vědění a lidského ducha,“ říká členka bankovní rady České národní banky Karina Kubelková. Podoba nové pamětní mince vzešla z umělecké soutěže. Na základě doporučení výběrové komise v ní zvítězil návrh akademického sochaře Zbyňka Fojtů, a to díky dokonalému ztvárnění Komenského mapy se všemi hlavními atributy díla, především pak pásu vedut měst Polná, Olomouc, Brno a Znojmo v záhlaví mapy.

ČNB vydává celkem 21 400 mincí ze slitiny obsahující 925 dílů stříbra a 75 dílů mědi, z toho 7 600 kusů v běžné kvalitě a 13 800 kusů ve špičkové kvalitě. Hmotnost je 13 g, hrana dvousetkoruny v běžném provedení je vroubkovaná, hrana dvousetkoruny ve zvláštním provedení je hladká s vlysem „ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA * Ag 0.925 * 13 g *“. Nominální hodnota mince 200 Kč není totožná s prodejní cenou. Ta je vyšší a zohledňuje mimo jiné aktuální cenu stříbra, náklady spojené s výrobou a DPH. Mince vyrazila Česká mincovna, a. s., v Jablonci nad Nisou a lze je zakoupit u vybraných smluvních partnerů. ČNB přímý prodej veřejnosti nezajišťuje.

Pamětní mince s Komenského mapou Moravy je letos již čtvrtou stříbrnou mincí s nominální hodnotou 200 Kč, kterou ČNB vydává. Již dříve vyšly mince připomínající 150. výročí narození hudebního skladatele Josefa Suka, 200. výročí narození hudebního skladatele Bedřicha Smetany a dále pak výročí 350 let od úmrtí barokního malíře Karla Škréty. Na webu ČNB naleznete celý emisní plán mincí a bankovek pro období 2021 až 2025. Jan Amos Komenský (1592–1670), který strávil velkou část svého života v emigraci, byl nejen významný učenec a biskup Jednoty bratrské, ale věnoval se také kartografii. Vytvořil mapu své rodné Moravy s názvem *Moraviae nova et post omnes priores accuratissima delineatio* (tj. Nový a po všech předešlých nejpřesnější zakres Moravy). Podle historiků pravděpodobně měla být přílohou Komenského připravované historicko-vlastivědné monografie *O starožitnostech Moravy*, která se však nedochovala. Jednalo se v pořadí o druhou samostatnou mapu Moravy – tu první zhotovil lékař Pavel Fabricius již v roce 1569. Podle českého geografa, kartografa a historika kartografie Karla Kuchaře bylo Komenského záměrem vytvořit přesnější a podrobnější mapu Moravy. Rovněž vyslovil domněnku, že mohlo jít také o zakázku bývalého zemského hejtmana Ladislava Veleny ze Žerotína. Ten bojoval v řadách dánských vojsk, která v době třicetileté války chystala invazi na Moravu. Originál mapy J. A. Komenský svěřil k vydání Nizozemci Nicolausovi Visscherovi (řčenému Piscator). Ten ji vytiskl a vydal v Amsterdamu. Na mapě bylo vyznačeno a pojmenováno 499 sídel na Moravě a 36 na Opavsku. Jaroslav Krejčí mluvčí ČNB

<https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Komenskeho-mapa-Moravy-na-stribrne-minci-CNB>